

Raadsvoorstel

Onderwerp **Uitbreiding uren peuteropvang**

Registratienr. 6910177 Steller/telnr. Rick.Pos/ 63 92 Bijlagen -

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Schroor

Raadscommissie

Langetermijn agenda
(LTA) Raad

LTA ja: Maand Jaar
LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit:

De raad besluit:

- I. het aantal uren opvang aan alle peuters vanaf 2 jaar uit te breiden naar 16 uur per week met ingang van schooljaar 2018-2019;
- II. als dekking van de kosten van 1,4 miljoen euro structureel vanaf 2019 een voorbeslag te leggen op de beschikbare middelen in de begroting 2019;
- III. het genomen besluit vanwege het financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling voor te leggen ter afstemming aan de gemeenten Haren en Ten Boer en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten;
- IV. het genomen besluit na goedkeuring door Gedeputeerde Staten in uitvoering te brengen.

Samenvatting

We willen kansenongelijkheid en vroegtijdige achterstanden bij kinderen zo veel mogelijk voorkomen. Om alle jonge kinderen zo veel mogelijk gelijke ontwikkelingskansen te bieden en achterstand in ontwikkeling te voorkomen willen we zorgen voor hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke peuteropvang van 16 uur per week, voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar. Deze ambitie hebben we verwoord in het beleidsplan 'voor alle jonge kinderen gelijke kansen'.

In dit beleidsplan, dat u in de raadsvergadering van 21 februari 2018 heeft vastgesteld, wordt de eerste stap in die richting gezet door de peuteropvang uit te breiden van 6 naar 8 uur en de voor en vroegschoolse educatie voor 'doelgroepkinderen' van 12 naar 16 uur.

Bij die raadsbehandeling dd. 21 februari 2018 heeft u niet alleen de ambitie van het college omarmd, maar via het aannemen van de motie '*Kansen voor kinderen: zo snel mogelijk stap 2*', ons college ook tot spoed gemaand met de invoering ervan. In die motie roept uw raad ons college op om zo snel mogelijk, en het liefst met ingang van komend schooljaar te starten met het aanbieden van 16 uur peuteropvang per week voor kinderen vanaf 2 jaar.

Om die ambitie uit te voeren zijn vanaf 2019 structureel aanvullende middelen nodig. We stellen uw raad nu voor om ook daadwerkelijk de daarvoor benodigde middelen beschikbaar te stellen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In de raad van februari 2018 is het beleidsplan 'Voor alle jonge kinderen gelijke kansen' (6708762) vastgesteld. In dit plan heeft het college de ambitie verwoord om op termijn alle kinderen tot vier jaar peuteropvang van 16 uur per week te bieden. In het beleidsplan wordt de eerste stap in die richting gezet door de peuteropvang uit te breiden van 6 naar 8 uur en de voor- en voerschoolse educatie voor 'doelgroepkinderen' van 12 naar 16 uur. Deze ambitie sluit aan bij de motie die in de raad van 8 november 2017 is aangenomen om de deelname van voor- en voerschoolse educatie te verhogen.

Bij die behandeling in de raad op 21 februari 2018 heeft de gemeenteraad de motie 'Kansen voor kinderen: zo snel mogelijk stap 2' aangenomen. In die motie roept uw raad ons college op om zo snel mogelijk, en het liefst met ingang van komend schooljaar te starten met het aanbieden van 16 uur peuteropvang per week voor kinderen vanaf 2 jaar.

De aanleiding van het voorstel tot uitbreiding van het aantal uren peuteropvang naar 16 uur per week ligt daarmee in verschillende door de raad aangenomen moties. Met als doel om alle jonge kinderen zo veel mogelijk gelijke ontwikkelingskansen te bieden en achterstand in ontwikkeling te voorkomen.

Kader

- Gemeentelijk beleidsplan 'Voor alle jonge kinderen gelijke kansen';
- de door de raad aangenomen motie 'Kansen voor kinderen: zo snel mogelijk stap 2' (21-02-2018);
- de door de raad aangenomen motie 'verhoog deelname vroeg- en voerschoolse educatie' (08-11-2017);
- Wet Harmonisatie: gelijkschakeling kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wat betreft de financieringsstructuur en de andere verschillen in de wet- en regelgeving (los van de kwaliteitseisen);
- Wet Innovatie Kwaliteit en Kinderopvang waarin de kwaliteitseisen voor de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk gelijk getrokken worden.

Argumenten en afwegingen

We willen kansenongelijkheid en vroegtijdige achterstanden bij kinderen zo veel mogelijk voorkomen. Om alle jonge kinderen zo veel mogelijk gelijke ontwikkelingskansen te bieden en achterstand in ontwikkeling te voorkomen willen we zorgen voor hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke peuteropvang van 16 uur per week, voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar.

In het door de SER in 2016 uitgebrachte rapport '*Gelijk goed van start, Visie op het toekomstige stelsel van voorzieningen voor jonge kinderen*' wordt benadrukt dat investeren in kindvoorzieningen noodzakelijk is om achterstanden te voorkomen en ontwikkeling van kinderen te bevorderen. In dat advies pleit de SER voor een aanbod van 16 uur per week voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar, ongeacht of hun ouders werken.

Kinderopvang is niet alleen opvang van kinderen, maar levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen, het verminderen van achterstanden en het bevorderen van gelijke kansen, mits dit aanbod ook van goede kwaliteit is. Kinderen zetten in de leeftijd van twee tot vier jaar belangrijke stappen in hun ontwikkeling. Naast goede kwaliteit is ook een minimale omvang van het aanbod nodig zo blijkt uit advies van de SER.

Het College heeft in de nota 'Voor alle jonge kinderen gelijke kansen' de ambitie uitgesproken toe te willen werken naar opvang voor alle kinderen voor 16 uur per week. Bij de behandeling in de raad op 21 februari 2018 heeft de gemeenteraad via de motie 'kansen voor kinderen: zo snel mogelijk stap 2' uitgesproken zo snel mogelijk dat aanbod van 16 uur per te willen realiseren om gelijke kansen te creëren en tweedeling tegen te gaan. En heeft het college daarom opgeroepen zo snel mogelijk te starten, liefst vanaf komend schooljaar.

Met het aannemen van de motie heeft de raad aangegeven de daarvoor benodigde middelen beschikbaar te willen stellen. Zoals in de nota 'Voor alle jonge kinderen gelijke kansen' aangegeven ramen we de kosten voor deze uitbreiding van het aanbod op 1,4 miljoen euro structureel. De kosten voor uitbreiding in 2018 zijn incidenteel te dekken uit de beschikbare middelen. Voor de inzet vanaf 2019 zijn extra gemeentelijke

middelen nodig. Bij de bespreking in de raad op 21 februari heeft het college aangegeven dat het aannemen van de motie er een voorbeslag wordt gelegd op de begroting 2019 van 1,4 miljoen euro structureel.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De uitbreiding van het aanbod peuteropvang naar 16 uur past in het SER-advies *'Gelijk goed van start, Visie op het toekomstige stelsel van voorzieningen voor jonge kinderen'*

De uitbreiding van het aanbod naar 16 uur per week voor alle kinderen vanaf 2 jaar wordt ondersteund door onze partners in opvang en onderwijs. Via een brief aan uw raad hebben zij dit ook kenbaar gemaakt.

Bovendien geven we hiermee invulling aan de door uw raad aangenomen moties:

- 'Verhoog deelname vroeg- en voorschoolse educatie' (aangenomen in de raadsvergadering van 8 november 2017) en
- 'Kansen voor kinderen; zo snel mogelijk stap 2' (aangenomen in de raadsvergadering van 21 februari 2018).

Financiële consequenties

De kosten in 2018 voor uitbreiding vanaf september 2018 ramen we op maximaal 0,7 miljoen euro. Dit kan in 2018 incidenteel worden gefinancierd uit rijksmiddelen onderwijsachterstandenbeleid die nog beschikbaar zijn vanuit afgelopen jaren, waarvan de eindafrekening met het Rijk in 2018 moet/gaat plaatsvinden.

Dit geldt niet voor de structurele inzet vanaf 2019. De benodigde extra middelen zijn geraamd op 1,4 miljoen euro extra per jaar vanaf 2019, zoals in de nota en het aangenomen raadsvoorstel (6708762, pagina 26/27) staat aangegeven.

Stap 1: aanbod van 6 naar 8 uur per week. VVE van 12 naar 16 uur

Doelgroep	Bereik/aantal	Uren	Kosten
Peuters	600	8	€ 1.363.200,--
Vve peuters	400	16	€ 2.675.200,--
Totaal	1000		€ 4.038.400,--

Stap 2: Een ontwikkelingsgericht aanbod van 16 uur per week, gelijk voor alle peuters vanaf 2 jaar

Doelgroep	Bereik/aantal	Uren	Kosten
Peuters	600	16	€ 2.726.400,--
Vve peuters	400	16	€ 2.675.200,--
Totaal	1000		€ 5.401.600,--

In het beleidsplan 'voor alle jonge kinderen gelijke kansen' hebben we aangegeven stap 1 (totale kosten peuteraanbod 4 miljoen euro) te kunnen bekostigen uit de beschikbare rijksmiddelen en gemeentelijke middelen. Dat geldt niet voor de extra kosten van 1,4 miljoen euro voor stap 2.

Zoals door het college aangegeven bij de raadsbehandeling op 21 februari betekent het aannemen van de motie een voorbeslag op de begroting 2019 van 1,4 miljoen euro structureel.

Landelijk is gewerkt aan een nieuw verdeelmodel onderwijsachterstandenbeleid. Verschillende modellen zijn besproken in de Tweede kamer, maar er is nog geen definitief besluit genomen welk model wordt ingevoerd. Dit besluit verwachten we in de loop van 2018, maar wanneer is nog niet bekend. Als hierover meer duidelijkheid ontstaat zullen we uw raad informeren, zoals ook op de LTA staat aangegeven (2018-37)

Op 26 april heeft de minister een voorstel voor nieuw verdeelmodel gestuurd naar de Tweede kamer. Dit voorstel valt redelijk gunstig uit voor de gemeente Groningen. De huidige rijksmiddelen voor VVE zouden de komende jaren geleidelijk in stapjes groeien van 2,6 miljoen euro in 2018 naar 4 miljoen euro in 2022. Wanneer de Tweede Kamer een besluit neemt over dit voorstel is ons op dit moment nog niet bekend.

Een deel van deze extra middelen is al verdisconteerd in stap 1, de uitbreiding van het aantal uren VVE van 12 naar 16 uur. Daarnaast zal een deel van de extra middelen worden ingezet in onderwijsgerelateerde voorzieningen zoals taalstimulering, schakelklassen, zomerscholen, preventieve logopedie etc. In het kabinetsvoorstel staat expliciet aangegeven dat de extra rijksmiddelen formeel zijn bestemd voor doelgroepkinderen en niet voor een basisvoorziening voor alle peuters. De uitbreiding van peuteropvang van niet-doelgroeppeuters kunnen we dus niet direct financieren vanuit de rijksmiddelen.

Vanwege de verwachte omvang van de extra rijksmiddelen onderzoeken we op dit moment in hoeverre enige substitutie mogelijk is, om gemeentelijke inzet op termijn deels onder rijksfinanciering te brengen. Afhankelijk van die uitkomst (en de besluitvorming over het verdeelmodel zelf) kan de extra gemeentelijke bijdrage op termijn mogelijk enkele tonnen lager uitvallen. Uitsluitsel hierover is op dit moment echter nog niet te geven, waardoor we vooralsnog uitgaan van een structurele extra inzet van 1,4 miljoen euro.

De uitbreiding van de opvang vraagt investeringen van de uitvoerende partijen, onder meer in (het trainen van) personeel en (inrichten van) ruimtes.

Overige consequenties

De uitbreiding van het aanbod peuteropvang naar 16 uur per week vraagt de nodige voorbereiding. Met name:

- het organiseren van de infrastructuur (uitbreiding plekken, personeel, ruimtes etc.);
- het organiseren van de toeleiding, communicatiemateriaal etc.;
- aanpassing van het gemeentelijk kwaliteitskader, tarievenstelsel en eigen bijdrageregeling.

Samen met de betrokken partijen werken we er hard aan om dit op korte termijn te realiseren, zodat komend najaar kan worden gestart met de uitbreiding van het aanbod peuteropvang.

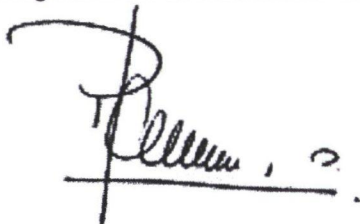
Vervolg

Vorbereiding voor de uitbreiding van het aanbod peuteropvang vindt plaats door de ontwikkeling van een nieuw gemeentelijk kwaliteitskader en tarievenstelsel, in overleg met uitvoerende instellingen. Volgens planning wordt dit voor de zomer 2018 aan het college van B&W voorgelegd.

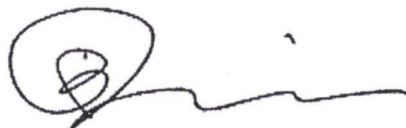
In het verlengde van landelijke besluitvorming over een nieuwe verdeelmodel onderzoeken we de mogelijkheden om de extra gemeentelijke inzet op termijn met enkele tonnen terug te dringen. Zodra we hierover meer duidelijkheid hebben zullen we de raad hierover informeren.

Lange Termijn Agenda

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink